

34817 - ŞİRKİN HAKİKATİ NEDİR? KISIMLARI NELERDİR?

Soru

Ben, pek çok defa: Bu fiil, büyük şirkdir, şu fiil küçük şirkdir, diye okudum. Büyük şirk ile küçük şirk arasındaki farkı bana açıklar mısınız?

Detaylı cevap

Allah'a hamd olsun.

Kulun, tevhidinin tam olması, müslümanlığının selâmette olması ve îmânının doğru olması için şirkin anlamını, tehlikesini ve kısımlarını bilmesi, onun için yerine getirilmesi gereken en önemli ve başlıca görevlerden birisidir.

Allah Teâlâ'dan, doğruyu bulmada bizi muvaffak kılmasını dileyerek deriz ki:

Bilmelisin ki -Allah Teâlâ kendisine ileten doğru yolda seni muvaffak kılsın-, şirk kelimesinin sözlük anlamı:

"Ortak edinmek, yani birisini başka birisine ortak etmektir."

Örneğin Arapçada: O ikisinin arasında ortak edildi, denildiğinde, o bir olan şeyi iki şey kıldı demektir.

Yine, işinde başkasını ona ortak edildi, denildiğinde o işi iki kişi için kıldı demektir.

Terim anlamı ise:

"Rububiyet, ibâdet ve isim ve sıfatlar konusunda Allah -azze ve celle- ile birlikte bir ortak veya

İslam Soru ve Cevap

Genel Direktör
Şeyh Muhammed Salih el-Muneccid

benzer (eş, denk) edinmek demektir."

"Nidd" kelimesi Arapçada benzer, eş ve denk anlamlarına gelir.

Bunun içindir ki Allah Teâlâ Kur'an-ı Kerim'de birçok âyette kendisiyle birlikte eşler edinilmesini yasaklamış ve kendisinin dışında eşler ve ortaklar edinenleri kınamıştır.

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmuştur:

الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ فِرَاشًا وَالسَّمَاءَ بِنَاءً وَأَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجَ بِهِ مِنَ الثَّمَرَاتِ رِزْقًا لَكُمْ فَلَا تَجْعَلُوا لِلَّهِ أَنْدَادًا وَأَنْتُمْ
[تَعْلَمُونَ] [سورة البقرة الآية: ٢٢]

"Yeryüzünü (kolay hayat sürmeniz için) döşek, gökyüzünü de sağlam bir bina şeklinde yaratan, bulutlardan yağmur yağdırıp (yerden renk renk) meyve ve (çeşit çeşit) bitkileri sizlere rızık olarak veren O'dur. O halde, (Allah'ın yegâne yaratıcı, rızık veren ve ibâdete lâayık olduğunu) bildiğiniz halde O'na hiç kimseyi denk tutmayın." (Bakara Sûresi: 22)

Başka bir âyette şöyle buyurmuştur:

[وَجَعَلُوا لِلَّهِ أَنْدَادًا لِيُضِلُّوا عَنْ سَبِيلِهِ قُلْ تَمَتَّعُوا فَإِنَّ مَصِيرَكُمْ إِلَى النَّارِ] [سورة إبراهيم الآية: ٣٠]

"İnsanları Allah'ın yolundan (İslâm'dan) saptırmak için birtakım ortaklar uydurdular. (Ey Peygamber! Onlara) de ki: Siz, (dünya hayatından) azıcık yararlanın bakalım, nasılsa sonunda varacağınız yer, ateştir!" (İbrahim Sûresi: 30)

Hadis-i şerifte ise Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur:

[مَنْ مَاتَ وَهُوَ يَدْعُو مِنْ دُونِ اللَّهِ نِدَاءً دَخَلَ النَّارَ، وَمَنْ مَاتَ وَهُوَ لَا يَدْعُو لِلَّهِ نِدَاءً دَخَلَ الْجَنَّةَ] [رواه البخاري ومسلم]

"Her kim, Allah'ın dışında birisine yalvarıp yakararak O'na eş koşar bir halde ölürse, cehenneme girer. Her kim de Allah'ın dışında birisine yalvarıp yakararak eş koşmaz bir halde ölürse, cennete

girer." (Buhârî, hadis no: 4497, Müslim, hadis no: 92)

ŞİRKİN KISIMLARI:

Kur'an ve sünnetten deliller, Allah Teâlâ'ya ortak koşmanın (şirkin) ve O'na ortak (denk) edinmenin kimi zaman dînden çıkardığına, kimi zaman da dînden çıkarmadığına delâlet etmiştir. Bu sebeple İslâm âlimleri şirki, büyük şirk ve küçük şirk olmak üzere iki kısma ayırmışlardır.

Şirkin her bir kısmının kısa açıklamasına gelince, bunlar:

Birincisi: Büyük Şirk

Kulun, rububiyet, uluhiyet, isim ve sıfatlar gibi, sadece Allah Teâlâ'ya yapılması gereken ve O'nun hakkı olan şeyleri Allah Teâlâ'nın dışında bir yere sarfetmesidir.

Bu şirk kimi zaman, putlara tapanların (putperestler), kabirlerde yatan ölümlere ve gayptaki kimselere yalvaran kimselerin yaptıkları gibi, açık şirk olur.

Kimi zaman da, Allah Teâlâ'dan başka ilahlara tevekkül eden (onlara güvenen) kimselerin veya münâfıkların şirk ve küfrü gibi, gizli şirk olur.

Zirâ onların şirki dînden çıkaran ve sahibinin cehennemde ebedi kalmasına sebep olan büyük şirktir. Fakat bu şirk gizli şirktir.Çünkü münâfıklar müslüman olduklarını göstermekte, küfür ve şirklerini gizlemektedirler.Dolayısıyla münâfıklar, dış görünüşüyle değil de iç görünüşleriyle müşrik kimselerdir.

Büyük şirk, kimi zaman şu itikadî meselelerde olur:

-Allah Teâlâ ile birlikte yaratan, diriltten, öldüren, bu kâinata sahip olan veya bu kâinata tasarruf hakkına sahip başka birisinin olduğuna inanmak.

İslam Soru ve Cevap

Genel Direktör

Şeyh Muhammed Salih el-Muneccid

-Allah Teâlâ tarafından gönderilen peygamberlerin dînine aykırı olsa bile, dilediğini helâl ve dilediğini de haram kılma konusunda kendisine itaat edilen kimseler gibi, Allah Teâlâ ile birlikte mutlak anlamda itaat edilmesi gereken başka birisinin olduğuna inanmak.

-Allah Teâlâ'yı sever gibi, O'nun yarattığı bir varlığa sevgi ve muhabbet besleyerek sevgi ve tâzim konusunda o varlığı Allah Teâlâ'ya ortak koşmak. Bu, Allah Teâlâ'nın asla bağışlamayacağı büyük şirktir.

Nitekim Allah Teâlâ bu şirk hakkında şöyle buyurmuştur:

(وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَتَّخِذُ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَنْدَادًا يُحِبُّونَهُمْ كَحُبِّ اللَّهِ وَالَّذِينَ آمَنُوا أَشَدُّ حُبًّا لِلَّهِ وَلَوْ يَرَى الَّذِينَ ظَلَمُوا إِذْ يَرُونَ الْعَذَابَ)
[أَنَّ الْقُوَّةَ لِلَّهِ جَمِيعًا وَأَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعَذَابِ] [سورة البقرة الآية: ١٦٥]

"İnsanlardan kimisi Allah'ın dışında Allah'a denk ilahlar edinirler de onları Allah'ı sever gibi severler. İmân edenlerin Allah'a olan sevgileri ise (onların ilahlarına olan sevgilerinden) daha büyüktür. (Çünkü mü'minler, bütün sevgilerini Allah'a hâlis kılarlar, o kâfirler ise sevgide Allah'a şirk koşarlar. Dünya hayatında Allah'a şirk koşarak nefislerine) zulmedenler, keşke (âhirette) azabı gördükleri zaman bütün kuvvetin Allah'a âit olduğunu ve Allah'ın azabının çok çetin olduğunu anlayabilselerdi (Allah'ın dışında ilahlar edinip onlara ibâdet etmez ve onlarla Allah'a yakınlaşmaya çalışmazlardı)." (Bakara Sûresi:165)

-Allah Teâlâ ile birlikte gaybı bilen başka birisinin olduğuna inanmak da büyük şirktir. Bu şirk, Râfizîler ile aşırı tasavvufçularda ve genel olarak bâtinî tarikatları gibi, İslâm dîninden sapmış bazı fırkalarda çokça vuku bulan şirktir.

Nitekim Râfizîler, imamlarının gaybı bildiklerine inanırlar.

Aynı şekilde bâtinîler ve bazı tasavvufçular da evliyânın böyle olduğuna ve gaybı bildiklerine inanırlar.

İslam Soru ve Cevap

Genel Direktör

Şeyh Muhammed Salih el-Muneccid

-Allah Teâlâ'dan başka birisinin, yalnızca Allah -azze ve celle-'ye âit olan rahmeti, O'nun gibi rahmet ettiğine ve kulların günahlarını bağışladığına, onları affettiğine ve onların günahlarını sildiğine inanmak da büyük şirktir.

Büyük şirk, kimi zaman şu sözlü meselelerde olur:

-Allah -azze ve celle-'den başkasının gücünün yetmediği bir konuda, Allah Teâlâ'dan başkasına yalvarıp yakarmak, O'ndan başkasından imdat ve yardım istemek ve O'ndan başkasına sığınmak.

Allah Teâlâ'dan başkası, ister bir peygamber, ister bir veli, ister bir melek, ister bir cin veya isterse başka bir mahluk olsun. Bütün bunlar, insanı dînden çıkaran büyük şirktir.

-İslâm dîni ile alay etmek, Allah Teâlâ'yı yarattıklarına benzetmek, Allah Teâlâ ile birlikte başka bir yaratıcının veya rızık verenin veyahut da kâinattaki işleri çekip çevirenin olduğuna inanmak.

Bütün bunlar, büyük şirktir ve Allah Teâlâ'nın asla bağışlamayacağı en büyük günahdır.

Büyük şirk, kimi zaman şu fiilî meselelerde olur:

-Allah Teâlâ'dan başkasına kurban kesmek, O'ndan başkası için namaz kılmak, secde etmek veya Allah Teâlâ'nın hükmüne benzeterek kanunlar koymak ve insanlara bu kanunlara uymalarını ve bunlarla hüküm vermelerini onlara zorunlu kılmak.

-Mü'minlere karşı, kâfirlere destek olmak ve onlara yardım etmek.

Bütün bu fiiller, îmânın aslına ters düşen ve ona zıt olan davranışlar olup sahibini İslâm dîninden çıkarır. Allah Teâlâ'dan affını ve onun âfiyetini dileriz.

İkincisi: Küçük Şirk

Büyük şirke götüren her şey veya Kur'an ve sünnette şirk olarak bildirilen ve büyük şirk sınırına

İslam Soru ve Cevap

Genel Direktör
Şeyh Muhammed Salih el-Muneccid

ulaşmayan şirk, küçük şirkdir.

Bu şirk, genellikle iki yönden olmaktadır:

Birincisi:

İnsanı koruyacağına ve nazarı savacağına inanılan avuç içine okumak ve boncuk asmak gibi, Allah -azze ve celle-'nin izin vermediği birtakım sebeplere bağlanmaktır. Oysa Allah Teâlâ, bu gibi şeyleri, dîn ve kader olarak insanı koruması ve nazarı savması için bir sebep kılmamıştır.

İkincisi:

Birtakım şeylere -rububiyet makamına iletmeyecek şekilde- tâzim göstermek.

Örneğin Allah Teâlâ'dan başkasın adına yemîn etmek ve Allah Teâlâ ve falanca kimse olmasaydı bu iş olmazdı, demek gibi.

Nitekim İslâm âlimleri, Kur'an ve sünnetten naslar vârid olduğu zaman, büyük şirki küçük şirkten ayırt edebilmek için birtakım ölçüler ve kurallar koymuşlardır.

Bu ölçülerden bazıları şunlardır:

1. Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'in bu fiilin (davranışın), küçük şirk olduğunu açıkça belirtmesidir.

Nitekim Mahmud b. Lebîd'den -Allah ondan râzı olsun- rivâyet olunduğuna göre, Rasûlullâh -sallallahu aleyhi ve sellem- bu konuda şöyle buyurmuştur:

إِنَّ أَخَوْفَ مَا أَخَافُ عَلَيْكُمُ الشِّرْكَ الْأَصْغَرَ. قَالُوا يَا رَسُولَ اللَّهِ! وَمَا الشِّرْكَ الْأَصْغَرُ؟ قَالَ: الرِّيَاءُ. إِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَتَعَالَى يَقُولُ يَوْمَ تُجَازَى الْعِبَادُ بِأَعْمَالِهِمْ: اذْهَبُوا إِلَى الَّذِينَ كُنْتُمْ تُرَاءُونَ بِأَعْمَالِكُمْ فِي الدُّنْيَا، فَانظُرُوا هَلْ تَجِدُونَ عِنْدَهُمْ جَزَاءً

[رواه أحمد وصححه الألباني في سلسلة الأحاديث الصحيحة]

"Sizin için en çok korktuğum şey, küçük şirk'tir. Sahâbe: Ey Allah'ın elçisi! Küçük şirk nedir? dediler. Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-: Küçük şirk, riyâdır (gösteriştir) buyurdu. Şüphesiz ki Allah Tebârake ve Teâlâ, kullara amellerinin karşılığının verileceği günde (kıyâmet gününde), şöyle diyecektir: Dünyada iken, kendileri görsün diye gösteriş yaptığınız kişilerin yanına gidin, bakın, onların yanında herhangi bir karşılık bulacak mısınız?" (Ahmed b. Hanbel, hadis no: 27742, Elbânî de "Silsiletu'l-Ehâdîsi's-Sahîha", hadis no: 951'de hadis in sahîh olduğunu belirtmiştir.)

2. Şirk lafzının Kur'an ve sünnette nekire (el takısız) gelmesidir. Şirk lafzı nekire geldiği zaman genellikle bununla küçük şirk kastedilir. Bunun pek çok örnekleri vardır.

Nitekim Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- bu konuda şöyle buyurmuştur:

[إِنَّ الرُّقَى وَالتَّمَائِمَ وَالتَّوَلَّةَ شِرْكٌ] [رواه أبو داود وابن ماجه وأحمد والحاكم

"(Arapça yazılmayan ve içerisinde Allah'ın adı anılmayan) rukyeler, nazarlıklar[1] ve (kadını kocasına sevdiren) muhabbet muskalarının her biri, ya açıktan ya da gizli olarak şirke götürür." (Ebû Dâvûd, hadis no: 3883, Elbânî de "Silsiletu'l-Ehâdîsi's-Sahîha", hadis no: 331'de hadis in sahîh olduğunu belirtmiştir.)

Hadiste geçen "et-Temâim" lafzı, birtakım insanların, çocukların boyunlarına asılan ve onları nazardan koruduğunu iddiâ ettikleri boncuk gibi şeylerdir.

Hadiste geçen "et-Tivele" lafzı ise, birtakım insanların, kadını kocasına, kocasını da karısına sevdirdiklerini iddiâ ederek yaptıkları muhabbet muskalarıdır.

3. Sahâbe'nin -Allah onlardan râzı olsun-, Kur'an ve sünnette bildirilen naslardan kastın, büyük şirk değil de küçük şirk olduğunu anlamış olmalarıdır. Hiç şüphe yok ki sahâbenin şirki bu şekilde anlaması, bizim için geçerli bir sebeptir. Çünkü onlar, insanlar içerisinde, Allah -azze ve celle-'nin dînini en iyi bilen, Allah ve Rasûlünün maksadını en iyi anlayan kimselerdi. Bunun örnekleri pek çoktur.

İslam Soru ve Cevap

Genel Direktör

Şeyh Muhammed Salih el-Muneccid

Nitekim Abdullah b. Mes'ud'dan -Allah ondan râzı olsun- rivâyet olunduğuna göre, Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- bu konuda şöyle buyurmuştur:

الطَّيْرَةُ شِرْكٌ، الطَّيْرَةُ شِرْكٌ، - ثَلَاثًا - وَمَا مِنَّا إِلَّا وَلَكِنَّ اللَّهَ يُذْهِبُهُ بِالتَّوَكُّلِ

[رواه أبو داود والترمذي]

“Uğursuzluk çıkarmak şirktir, uğursuzluk çıkarmak şirktir, uğursuzluk çıkarmak şirktir. Bizden, (istemeden kalbine uğursuzluk vehmi gelip de içinde bazı şeylere karşı nefret duyandan) başka, hiç kimsede bu olmasın. Fakat Allah onu (uğursuzluk çıkarmayı) tevekkülle giderir.” (Ebu Davud, hadis no: 3910; Tirmizi, hadis no:1614).

Hadiste geçen (وَمَا مِنَّا إِلَّا): "Bizden, (istemeden kalbine uğursuzluk vehmi gelip de içinde bazı şeylere karşı nefret duyandan) başka, hiç kimsede bu olmasın." cümlesi, Abdullah b. Mes'ud'un -Allah ondan râzı olsun- sözü olduğunu büyük hadis âlimleri açıklamışlardır.

Bu da Abdullah b. Mes'ud'un -Allah ondan râzı olsun- burada zikredilen şirkten kastın küçük şirk olduğunu anladiğına delâlet etmektedir.Çünkü onun, "Bizden, (istemeden kalbine uğursuzluk vehmi gelip de içinde bazı şeylere karşı nefret duyandan) başka, hiç kimsede bu olmasın"dan, büyük şirk olduğunu kastetmesi mümkün değildir.Çünkü Allah Teâlâ büyük şirki tevekkül ile gidermez, aksine büyük şirkten tevbe edilmesi gerekir.

4. Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'in şirk veya küfür lafzından kastının büyük şirk değil de küçük şirk olduğuna delâlet eden bir şeyle açıklamasıdır.

Nitekim Zeyd b. Hâlid el-Cuhenî'den -Allah ondan râzı olsun- rivâyet olunduğuna göre o şöyle demiştir:

صَلَّى لَنَا رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ صَلَاةَ الصُّبْحِ بِالْحُدَيْبِيَّةِ عَلَى إِثْرِ سَمَاءٍ كَانَتْ مِنَ اللَّيْلَةِ، فَلَمَّا انْصَرَفَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَقْبَلَ عَلَى النَّاسِ، فَقَالَ: هَلْ تَدْرُونَ مَاذَا قَالَ رَبُّكُمْ؟ قَالُوا: اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَعْلَمُ! قَالَ: أَصْبَحَ مِنْ عِبَادِي مُؤْمِنٌ بِي وَكَافِرٌ،

İslam Soru ve Cevap

Genel Direktör

Şeyh Muhammed Salih el-Muneccid

فَأَمَّا مَنْ قَالَ: مُطِرْنَا بِفَضْلِ اللَّهِ وَرَحْمَتِهِ فَذَلِكَ مُؤْمِنٌ بِئِي كَافِرٌ بِالْكَوْكَبِ، وَأَمَّا مَنْ قَالَ: بِنَوْءِ كَذَا وَكَذَا فَذَلِكَ كَافِرٌ بِئِي مُؤْمِنٌ
[بِالْكَوْكَبِ] رواه البخاري ومسلم

"Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- Hudeybiye'de, bize sabah namazını geceleyin yağın yağmurdan sonra kıldırdı. Namazı bitirdikten sonra insanlara dönerek: Rabbiniz size ne buyurdu bilir misiniz? diye sordu.

Sahâbe: Allah ve Rasûlü daha iyisini bilirler, dediler.

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- buyurdu ki:

Kullarımdan kimisi bana îmân etmiş, kimisi de beni inkâr etmiş olarak sabahladı. Kim; Allah'ın fazîlet ve rahmetiyle yağmura kavuştuk, demişse, işte o bana îmân etmiş, yıldızı inkâr etmiş demektir. Kim de, filân ve filân yıldızın doğması veya batmasıyla yağmura kavuştuk, demişse, işte o beni inkâr etmiş, yıldıza îmân etmiş demektir." (Buhârî, hadis no: 1038; Müslim, hadis no: 71)

Bu hadiste geçen küfrün açıklaması, Ebu Hureyre'den -Allah ondan râzı olsun- nakledilen başka bir rivâyette Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur:

أَلَمْ تَرَوْا إِلَى مَا قَالَ رَبُّكُمْ؟ قَالَ: مَا أَنْعَمْتُ عَلَى عِبَادِي مِنْ نِعْمَةٍ إِلَّا أَصْبَحَ فَرِيقٌ مِنْهُمْ بِهَا كَافِرِينَ، يَقُولُونَ الْكَوَاكِبُ وَالْكَوَاكِبُ
[رواه مسلم]

"Rabbinizin ne buyurduğunu görmediniz mi? O buyurdu ki: Ben kullarıma hiçbir nimet (yağmur) ihsan etmemişimdir ki, onlardan bir gurup o nimeti inkâr etmiş olmasın. Onlar: (Onu) yıldız (verdi); yıldız sayesinde (oldu) derler." (Müslim, hadis no: 105)

Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- burada, yağmuru yağdırma işini yıldızlara nisbet eden kimsenin küfrünü, -gerçekte Allah Teâlâ, yağmurun yağmasını yıldızlara bağlamamıştır- Allah'ın nimetine nankörlük etmek olarak açıklamıştır. Bilindiği gibi, nimete nankörlük etmek, küçük küfürdür (dînden çıkarmayan ameli küfürdür).Fakat yıldızların kâinata tasarruf hakkına sahip

İslam Soru ve Cevap

Genel Direktör

Şeyh Muhammed Salih el-Munecid

olduğuna ve yağmuru onların yağdırdığına inanılırsa, bu büyük şirk olur.

Küçük şirk kimi zaman, söz ve fiillerden halka takmak, ip bağlamak ve boyuna nazarlık takmak gibi, açık olur.

Küçük şirk kimi zaman, riyânın azı gibi, gizli olur.

Küçük şirk kimi zaman da itikâdî meselelerde olur:

- Allah Teâlâ'nın sebep kılmadığı halde bir şeyin fayda sağladığına veya zararı savdığına inanmak veya Allah Teâlâ'nın bereketli kılmadığı bir şeyde bereket olduğuna inanmak gibi.

Küçük şirk kimi zaman şu sözlü meselelerde olur:

-Yıldızların tek başına yağmur yağdırdığına inanmamakla birlikte filanca ve filanca yıldızın sayesinde bize yağmur yağdırıldı demek veya adına yemîn edilen şeye tâzim göstermeden ve o şeyin Allah Teâlâ ile eşit olduğuna inanmadan Allah Teâlâ'dan başkasına adına yemîn etmek veyahut da Allah Teâlâ ve falanca diledi de bu iş oldu demek gibi.

Küçük şirk kimi zaman şu fiilî meselelerde olur:

- Belâ ve musibeti kaldırması veya savması için boyuna nazarlık takmak, halka veya ip takmak gibi.

Zirâ Allah Teâlâ'nın, dîn ve kader olarak belâ ve musibeti kaldırması veya savması için bir sebep kılmadığı her bir şeyin sebebi olduğunu söylemek, Allah Teâlâ'ya ortak koşmak demektir.

-Aynı şekilde Allah Teâlâ'nın bereketli kılmadığı bir şeyi, bereket ummak ümidiyle ona el-yüz sürmek gibi.

Örneğin câmi ve mescitlerin kapılarını öpmek, kapı eşiklerine el-yüz sürmek, şifâ amacıyla bu câmi

İslam Soru ve Cevap

Genel Direktör

Şeyh Muhammed Salih el-Muneccid

ve mescitlerin topraklarından alıp-yemek gibi fiiller, küçük şirktir.

Bu özet olarak saydığımız şeyler, şirkin büyük ve küçük olmak üzere ayırdığımız kısımlarıdır. Burada özet olarak zikrettiğimiz cevapta bunları detaylı bir şekilde açıklamak mümkün değildir.

Sonuç olarak diyebiliriz ki:

Müslümanın büyük olsun, küçük olsun, her türlü şirkten şiddetle sakınması gerekir. Çünkü yeryüzünde Allah Teâlâ'ya karşı gelinmiş en büyük masiyet, O'na ortak koşmak ve O'nun hakkı olan şeye tecâvüz etmektir. O şey ise, yalnızca O'na ibâdet ve itaat etmek ve O'na hiçbir şeyi ortak koşmamaktır.

Bunun içindir ki Allah Teâlâ, cehennemde ebedî olarak kalmayı müşriklere gerekli kılmış, onları asla bağışlamayacağını ve onlara cenneti haram kıldığını haber vermiştir.

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmuştur:

[إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدِ افْتَرَىٰ إِثْمًا عَظِيمًا] [سورة النساء الآية: ٤٨]

"Şüphesiz ki Allah, kendisine ortak koşulmasını (ve küfrü) asla bağışlamaz. Bunun dışındaki günahları dilediğine bağışlar. Her kim, Allah'a şirk koşarsa, büyük bir günahla iftirâ etmiş olur." (Nisâ Sûresi: 48)

Başka bir âyette şöyle buyurmuştur:

[إِنَّهُ مَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ حَرَّمَ اللَّهُ عَلَيْهِ الْجَنَّةَ وَمَأْوَاهُ النَّارُ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ] [سورة المائدة من الآية: ٧٢]

"Şüphesiz ki her kim Allah'a ortak koşarsa, Allah cenneti ona haram kılmıştır. Onun barınağı cehennemdir. Zâlimler için (onları cehennemden kurtaracak) yardımcıları da yoktur." (Mâide Sûresi: 72)

İslam Soru ve Cevap

Genel Direktör

Şeyh Muhammed Salih el-Muneccid

Bu sebeple akıl ve dîn sahibi herkesin şirk düşmekten korkması ve Rabbine sığınarak O'ndan kendisini şirkten kurtarmasını dilemesi gerekir.

Nitekim İbrahim -aleyhisselâm- bu konuda şöyle buyurmuştur:

[وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّ اجْعَلْ هَذَا الْبَلَدَ آمِنًا وَاجْنُبْنِي وَبَنِيَّ أَنْ نَعْبُدَ الْأَصْنَامَ] (سورة إبراهيم الآية: ٣٥)

"(Ey Peygamber!) Bir de, İbrahim'i (oğlu İsmâil ile annesi Hâcer'i Mekke'ye yerleştirdikten sonra Rabbine yalvararak) şöyle dediğini hatırla! Ya Rabbi! Burayı emîn (güvenilir) bir belde kıl, beni ve evlatlarımı da putlara tapmaktan uzak tut." (İbrahim Sûresi: 35)

İlk müslümanlardan bazı kimseler şöyle demişlerdir:

"İbrahim -aleyhisselâm-'dan sonra şirk belâsından kim emîn olabilir ki!"

Bundan dolayı sâdık bir kul için şirkten korkmaktan, kendisini şirkten kurtarması için Rabbine sığınmaktan ve Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'in ashâbına öğrettiği büy